

CINEGAEL: *Fiche Bliain ag Fís*

Seanscoil an Chnoic i gCois Fharraige, a úsáideadh mar stiúideo nuair a bhí Bob Quinn ag déanamh an scannán *'Caoineadh Airt Uí Laoghaire'* i 1974. Ba é an chéad scannán drámaíochta Éireannach ó deineadh *'The Dawn'* sna tríochoadaí. Ní hamháin gur deineadh i gConamara é ach baineadh úsáid as aisteoirí áitiúla ar an gcuid is mó. B'iad iad an dá réal sa scannán *Seán Bán Breathnach* agus *Caitlín Nic Dhonncha* as Ros a' Mhíl.

D'fhág Bob Quinn RTÉ i 1969 mar gur chreid sé go raibh an eagraíocht imithe ar strae agus th'éis píosa a chaitheamh i London agus i nDún na nGall tháinig sé go Conamara, lena bhean Helen agus a mhac óg Robert. Is i Ros Muc a chuireadar fúthu i dtosach. Th'éis píosa bhogadar go Baile na hAbhann agus chaith sé tréimhse, sa teach atá ag Máirtín Lally anois, sna Forbacha, sar a shocraigh sé sa Cheathrú Rua.

Bhí *Ceartha Síbhialta na Gaeltachta* in aird a réim an uair sin agus le beirt dena daoine ba ghníomhaí sna *Ceartha, Seosamh Ó Cuaig agus Toni Cristofides*, bhunaigh sé an comhlacht scannánaíochta *Cinegael*. Ba é Seosamh Ó Cuaig a cheap amach an tainm. Chuir *Cinegael* chun oibre ag eagrú cúrsa traenála do dhaoine óga in úsáid ceamara físteipe. I measc cuid dena daoine a traenáladh, bhí *Tom Rua Mac an Iomaire, Máirtín Davy Ó Coistealbha agus Joe Brennan* - triúr atá ag obair anois i Radio na Gaeltachta,

• *Seán Bán Breathnach* sa scannán *'Caoineadh Airt Uí Laoghaire'* a rinne *Cinegael* beagnach scór bliain ó shoin. Beidh sé le feiceáil Déardaoin 16ú in *Ostán na Ceathrú Rua*

beirt acu mar leas-cheannairí. Sa chéad bhliain de *Cinegael* ar an saol rinne an comhlucht roinnt físteipeanna de imeachtaí áitiúla agus taispeánadh thart iad sna tithe tábhairne ag an am. Ach ba é *'Caoineadh Airt Uí Laoghaire'* i 1974, a déanadh i seanscoil an Chnoic, a chuir tús leis an borradh nua i scannánaíocht Éireannach. Níl fágtha de Sheanscoil an Chnoic anois ach na ballaí chun tosaigh..

Is iomaí clár teilifíse déanta ag **Bob Quinn** agus a chomhlucht *Cinegael* le 20 bliain anuas. Tá a chuid oibre préamhaithe i saol Ghaeltacht Chonamara. Faigheann sé cuid mhaith dá inspioráid anseo agus tugann sé léiriú an tuisceanach ar saol na ndaoine ina chuid oibre. Níl mórán áit don rómánsúileacht ina chuid scannán.

Ar an Déardaoin 16 Meán Fómhair beidh deis ag daoine cuid den obair is tábhachtaí de chuid Bob Quinn agus

Cinegael a fheiscint in *Ostán na Ceathrú Rua*, nuair a thaispeánfar:

Caoineadh Airt Uí Laoghaire (1974)
Cruinniú na mBád (1979)
Last Days of the Gaeltacht (1980)

Tá pobal Chonamara agus pobal na hÉireann go mór faoi chuimhn ag **Bob Quinn**. Ní hamháin gur chuir sé tús leis an aithbheochaint sa scannánaíocht sna seachtóidí le *Caoineadh Airt Uí Laoghaire* ach thar éinne eile ba é a bhí mar inspioráid leis an gcráolacháin triallach de Theilfis na gGaeltachta, i Ros Muc 6 bliain ó shoin. Eisean agus **Meitheal Oibre Theilifís na Gaeltachta** a thaispeán cé chomh tábhachtach is a bhí sé go gcuirfí seirbhís teilifíse tré Chaeilge agus é lonnaithe sa Ghaeltacht, ar bun. Is gearr go mbeidh toradh le feiscint ar na scáileáin ar a chuid oibre, tá súil againn.

Nioclás P. Ó Conchubhair

Leitir Móir

Teil: 81114 (obair); 81102 (baile)

SIOPA CRUA EARRAÍ

*Tá ábhar tithe ar fáil anseo
Tá gach saghas adhmaid ann
Gach cineál péint ann
Agus tearra le haghaidh báid*

Go n-éirí go geal leis an bPléarása

Réalt na Maidne

An Cheathrú Rua Teil: 95193

Beár, Lón agus B&B

CLOCH, 12-22 Meán Fómhair: 'Sé John O'Donoghue a osclóidh Taispeántas Pléaraca na bliana seo, Dé Domhnaigh, 12 Meán Fómhair, ag a 5pm i nDánlann Cloiche An Spidéil. An Chloch an téama atá ag an taispeántas i mbliana agus go deimhin ba dheacair téama níos feiliúnaí a roghnú anseo i gConamara. Suas le triocha cúig ealaíontóir—péintéirí, dealbhadóirí agus grianghrafadóirí ina measc—a bheas ag cur saothar i láthair. Is iad **TELEGAEL** atá ag déanamh urraíocht ar an taispeántas seo.

Go n-éirí go geal leis an bPléaraca

HEANEY'S BUTCHERS

• BÚISTÉIRÍ •

Leitir Móir, Conamara Teil: 81216
& Arda Fhaiche an Chaisleáin Teil: 61796

Soláthraí do Óstáin & Bialanna

T. Ó Máille Teo.

Ros Muc, 091-74101

*Grósaer, Crua-earraí,
Soláthraí Tógálaithe,
Éadathóireacht*

Go n-éirí go geal leis an bPléaraca

Cogaslann & Bláthlann Uí Mhistéil

An Cheathrú Rua 091-95154

Tigh Cholchúin

An Cheathrú Rua
Siopa Grósaera
& Téipeanna Ceoil

091-95164